Ч. 73 (13.312). Львів, пятниця 24. березня 1933. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Націоналістична молодь і Церква.

Львів, 23. березня 1933.

У першому числі органу націоналістичної молоді „Наш Клич" з дня 19. березня ц. р. поміщені резолюції „Всестудентської Анкети" з дня 12. березня ц. р. Резолюції ці звертаються проти української гр.-кат. Єрархії і Церкви, та зокрема проти свята „Українська молодь Христові", проголошеного, як відомо, збірним пастирським листом усіх українських католицьких епископів, який і ми надрукували у „Ділі" з 18. ц. м.

Не є нашим завданням аналізувати релігійно-церковні наслідки виступу української націоналістичної молоді. Стверджуємо, що ці резолюції узалежнюють — у своїй позитивній частині — становище молоді до католицизму від того, чи католицизм підчиниться киненим нею гаслам. Крім того зазначуємо, що таке узалежнення з погляду догм католицької Церкви є безумовно недопустиме.

Нас цікавить більше політична сторінка резолюцій, а вслід за тим наслідки того небувалого досі виступу української націоналістичної молоді.

Якіж мотиви подає ця молодь для оправдання свого виступу? Передовсім той, що український католицизм це „рух по своїй суті *опортуністичний* та у своїх практичних, завершених виявах крайно *угодовецький* і тому, як такий він не відповідає дійсним потребам і вимогам української нації та в загальному у своїх суспільно-політичних потягненнях є шкідливий". Одним з „виявів" цього руху є сьогоднішня українська католицька акція, „що є підпорядкована й узалежнена *від чужих і у своїй більшости ворожих українській нації чинників*". Далі, „що ціль і характер свята є наскрізь *політичні* мимо намагань його аранжерів представити це свято як чисто церковне". І вкінці, третім мотивом є те, що „це свято за свою першу і найважнішу ціль має затягнення загалу української молоді до теперішнього католицького табору".

На нашу думку ці мотиви подають не цілком вірно, або не так ясно, як повинні, дійсні причини виступу молоді. Постараємося кинути на них жмут світла.

Закид „угодовецтва" й „опортунізму" робиться завсіди передовсім на підставі публичних, здебільша політичних виступів і фактів. Не знаємо ходу дискусії на анкеті, яка, як запевнює вступ до резолюцій була „основна" і „пятигодинна". Але маємо підстави догадуватися, що головним арґументом для поставлення закиду „угодовецтва" й „опортунізму" могли бути недавні виступи одного владики. Другого закиду, „політичности" свята „Українська молодь Христові", націоналістична молодь не могла ніяким чином зробити на підставі лише дотеперішньої прилюдної енунціяції всього українського епископату з приводу того свята, ані на підставі комунікатів комітету, який це свято приготовлює. Навпаки, всі дотеперішні комунікати з приводу свята доказують без усяких сумнівів, що це свято чисто релігійне. А навіть здоровий глузд не дозволяє на такий висновок з... релігійної маніфестації. Тут діло в чомусь іншому. Націоналістичні проводирі бояться втратити впливи на українську молодь, про що зрештою говорить ясно резолюція. І тому треба було свято, яким гр.-кат. церква хоче ці свої релігійні впливи поширити, зробити „політичним", а всіх представників Церкви опортуністами й угодовцями... Ось ці укриті причини наскрізь шкідливого, по своїй суті анархістичного виступу націоналістичної молоді!

Нас ніхто не може підозрівати у симпатіях до прилюдних, політичних, виступів одного владики. Але при чому тут *увесь* український католицький епископат? Таж він, цей епископат, а не якийнебудь один владика, відповідає за український католицизм, за греко-кат. Церкву і зокрема за свято „Українська молодь Христові"! Тому, коли цей епископат у своїй офіційній енунціяції означує характер свята як релігійний, то яке право має не лише католик, але взагалі кожний українець подавати у сумнів правильність того окреслення і піддавати йому інший зміст, у даному випадку, політичний? Чим, якою дотеперішньою своєю діяльністю дав цей Епископат, як персоніфікація гр.-кат. Церкви на наших землях, притоку до такого недовіря? І навпаки, чим, якою своєю діяльністю дали анонімові автори резолюцій „Всестудентської Анкети", оголошених в органі, в якому нема ні одної статті підписаної якимнебудь прізвищем, українському громадянству ґарантію, що вони, а не Епископат, правильно окреслюють характер свята?

Коли націоналістична молодь невдоволена з прилюдних політичних виступів котрогонебудь із владик, то повинна це зробити мужно й отверто у відповідній формі, а не накидатися на цілий Епископат і Церкву. Бо не можна забувати, що Церква зберегла в нашому народі великий авторитет і є загальнонаціональною цінністю, якій ніщо інше не дорівнює.

Врешті жонґлювання словами „угодовецтво й опортунізм". Хто ними наділює всіх на право й ліво? Двацятькількалітні молодці, що недавно покинули шкільні лавки? Кинути слово „угодовецтво" у бік інституції, яка поклала підвалини під національне відродження галицької вітки українського народу, є щонайменше легкодушністю, що обурює і спонукує до протесту.

Українські націоналісти сіють вітер на відтинку, на якому вони, а не громадянство, збиратимуть бурю. Віримо, що тієї молоді, якій теперішні її провідники не засипали ще піском очей є подавляюча більшість. Віримо в ідеалізм і патріотизм цієї більшости. Ми певні, що й автори резолюцій творили їх у подразненому стані почувань, так зрозумілих у теперішньому важкому положенні нації. Однак завчасу перестерігаємо українське громадянство перед можливістю нового внутрішнього фронту, релігійно-церковного. Перестерігаємо на те, щоби його не було. І не буде його, хоч як може цього хотять нерозважні провідники теперішнього ст[уд]ентства...

Анґлія погрожує, що зірве дипльоматичні взаємини з Радянщиною.

У цілій Анґлії слідно незвичайно різкий протирадянський настрій з причини арештування аґентами ОҐПУ анґлійських урядовців та механіків фірми Метрополітен Вікерс.

В анґлійській пресі появилися домагання репресій з анґлійського боку. Сама радянська амбасада (пише „Дейлі Експрес" з дня 17. ц. м.) розпоряджає персоналом і ріжними урядовцями до 200 осіб, а з них напевно не всі займаються дипльоматією. Хоч торговля з Радянщиною останніми часами значно зменшилася, число осіб занятих у торговельних радянських заступництвах в Анґлії зросло приблизно до 1.000 осіб.

Дня 16. ц. м. радянський амбасадор був на авдієнції у міністерстві закордонних справ при 10 Давнінґ Стріт, де йому заявили, що анґлійський уряд дуже поважно ставиться до справи арештування анґлійських громадян і боїться, що це може причинитися до зірвання переговорів у справі торговельного пакту, які саме тепер ведуться.

Анґлійський амбасадор у Москві дістав від свого уряду припоручення жадати негайного випущення на волю арештованих анґлійських громадян. Коли в короткому часі справа не буде полагоджена, анґлійський уряд може зірвати анґльо-радянські переговори, а навіть дипльоматичні зносини з Радянщиною.

Над справою арештування анґлійських громадян радили також у палаті послів.

В Анґлії панує переконання, що арешти чужинців, це остання спроба радянської влади відвернути увагу населення від жахливого положення краю, в яке впхала його рад. господарка. В пресі пишуть теж багато про розстріли та арештування і суди на Україні, Кавказі та Білорусі.

Крім шістьох анґлійських громадян (двох тимчасово випустили на волю) арештували також 25 радянських громадян, переважно „спеців", під замітом „саботажу". Анґлійський амбасадор особисто відвідував арештованих анґлійців у вязниці ОҐПУ на Лубянці, біля Москви.

(Укбюро Льондон.)

Закарпаття.

Обєднання послів із Закарпаття.

Посли й сенатори коаліційних партій із Закарпаття зібралися 18. ц. м. в Ужгороді на нараду й рішили створити вільне обєднання під назвою: Парляментарні Представники Коаліційних Партій (П. П. К. П.) у Підкарпатській Руси. Метою обєднання є солідарні виступи й оборона інтересів Підкарпаття. Зібрані намітили на предсідників П. П. К. П. сенаторів І. Цуркановича і д-ра Е. Бачинського та посла Ю. Гусная, які будуть змінятися чергою. При кінці П. П. К. П. ухвалили довшу резолюцію, в якій виступають рішуче проти ревізіоністичної мадярської пропаганди, спрямованої проти цілости чсл. републики і проти неподільности Підкарп. Руси. Кінчиться та резолюція так: „Населення Підкарп. Руси ніколи не допустить, аби його край був прилучений до якоїсь іншої держави і свою свободу готово обороняти навіть своїм життям".

Посадник Ужгороду.

По інформаціям із Праги на засіданні ради міністрів, що відбулося в суботу 18. ц. м., іменували посадником Ужгороду знову Константина Грабаря.

Добродійна акція ужгородського епископа.

З нагоди Великодних Свят, що зближаються, розіслав ужгородський епископ до свого духовенства та до всіх урядів зазив, аби складати жертви бідним на пасху, щоби в кожній хаті була в часі Свят пасха. Уряд нашої републики старається помогти нашому народові, але не можна всього від уряду чекати, коли й сама держава переживає критичні часи" — говориться у відозві. Жертви в грошах або в натураліях —

мука, солонина — висилати до епископської канцелярії в Ужгороді. Минулого року зібрано на ту саму акцію перед Великодними Святами 60.362.85 кч. і стільки саме в харчах. Можна сподіватися, що й цьогорічна акція увінчається красним успіхом. („Українське Слово").

Перший Нар. Дім Т-ва „Просвіта" в Мукачівщині.

Свідоме українське село Страбичово в Мукачівщині приступає до будови Народнього Дому Т-ва „Просвіта", в якому має найти приміщення читальня, кооператива і громадська купіль (у селі нема ріки). Комітет будови видав у цій справі окрему відозву.

„Українське Слово" тижневиком?

Під цим наголовком містить ужгородський двотижневик „Українське Слово" (ч. 6) статтю, з якої довідуємося, що читачі того цікаво редагованого органу домагаються настирливо, аби „Українське Слово" перейшло вже раз на тижневик. На це відповідає редакція, що вона має теж те саме горяче бажання, але переміна „У. С." на тижневик залежить тільки від читачів. Двотижневик видають люди без найменшої винагороди і працюють, коли хто має час. А тижневик мусить мати одного постійного редактора, до того ж кошти друку, паперу, почт. оплати і т. д. зростуть теж подвійно. Тому видавництво закликає всіх своїх прихильників платити точно передплату і присилати жертви на прес. фонд.

Мекдональд у Женеві.

Мекдональд урятував конференцію розброєння, але на який час, це питання інше, його розвяжуть найближчі місяці. Проєкт конвенції, запропонований англійським премієром, утворив базу для дальших праць конференції, яку стрінули з признанням представники всіх великих держав у Женеві. Проєкт цей єднає зручно уступки для Франції дотично обопільного забезпечення з признанням права Німеччині на рівність озброєння. Конкретне переведення проєкту Мекдональда стріне очевидно багато перешкод, на які вказує вже тепер „Еко де Парі", але урядова французька преса стрінула цей проєкт назагал прихильно. Окремо треба зазначити цікаву статтю Жака Бенвіля в „Ліберте", який між іншим пише: „Плян розброєння Мекдональда стоїть у звязку з ревізією мирових договорів, яку розпочинає подорож британського державного мужа до Риму. Наступу ревізіоністичних держав не стримати. Італія перекинулась до табору центральних держав. Година ревізії прийшла. Треба ще тільки знати, на яких основах має бути перекроєна карта Европи та як можна обмежити домагання ревізіоністичних держав, щоб інші не мусіли висловити фатальне — ні".

Не осягнувши успіху в Парижі, Мекдональд ледви чи міг би виступити зі своїм проєктом у Женеві. А без засадничого прийняття цього проєкту в Женеві він ледви чи міг би виїхати вечором 17. березня до Риму. Швайцарська преса підносить значіння акції Мекдональда, підкреслюючи, що він виступив знов успішно посередником між Францією та Німеччиною. Подорожуючи до Риму, Мекдональд думає очевидно, що Мусоліні є в силі прихилити новий німецький уряд до загально европейської політики миру, тимбільше, що проєкт зменшення зброєнь забезпечує Італії рівність зброєнь на суходолі і на морі. Але коли в Парижі гадають цими уступками спонукати Мусолінія відмовитися цілком від ревізіоністичної політики, то там помиляються. На випадок успішних переговорів у Римі має взяти в них участь і французький амбасадор Де Жувенель.

(Укбюро Женева.)

Видурювання підписів за польською школою.

Ми звертали вже увагу на те, що тепер все ще йде перевірка шкільних плебісцитів за українською мовою навчання і при цій нагоді ріжні чинники стараються всякими способами звести нівець усю дотеперішню плебісцитову акцію батьків. Тому не дайтеся залякати і не відкликуйте внесених декларацій за українськими школами. Одночасно переводять по наших громадах шкільні плебісцити за польською мовою навчання в той спосіб, що в українських батьків видурюють підписи на готових шкільних деклараціях або на чистому папері, на якому опісля „дописують" декларації за польською школою. Підписи на деклараціях за польською мовою навчання збирають не тільки по громадах з польськими чи утраквістичними школами, які вносили шкільні декларації за українською мовою навчання, але й по таких громадах, де плебісциту за українською школою не треба було робити, бо там української школи ще досі не перемінили на польську чи утраквістичну.

Такі підписи видурюють в ріжний спосіб: мовляв — це рекламація за сина від військової служби, або у справах Каси Хорих, або у справах свояків в Америці, у справі шкільних кар і т. п., а потім батьки довідуються, що це були шкільні декларації за польською мовою навчання.

Якщо десь українські батьки далися залякати чи піддурити і попідписували шкільні декларації за польською мовою навчання, то ті самі батьки повинні негайно запротестувати проти такого видурювання підписів і відкликати свої підписи. Це можна зробити так:

Зразок протесту проти видурювання підписів.

а) В громадах, де переводили плебісцит.

До Світлої Повітової Шкільної Ради

в . . . .

Ми нижче підписані батьки українських дітей в шкільному віці громади . . . . повіту . . . . внесли в грудні 1932 р. разом з іншими батьками шкільні декларації з доманганням української мови навчання в тутешній школі і за цим непохитно обстоюємо дальше.

Після того . . . . видурив у нас підписи на шкільних деклараціях за польською мовою навчання в той спосіб: (Описати як було).

Отсим заявляємо, що уневажнюємо наші підписи на шкільних деклараціях за польською мовою навчання та їх відкликуємо.

. . . . . . (місцевість) дня 1933

Підписи батьків чи їх заступників

б) В громадах, де не переводили шк. плебісциту.

До Світлої Повітової Шкільної Ради

в . . . .

В тутешній громаді . . . . повіту . . . . є . . . клясова школа з українською мовою навчання в тутешній школі, бо батьки дітей в шкільному віці не бажають іншої мови навчання — тільки української.

Не дивлячись на те п. . . . . старався під ріжними претекстами видурити у батьків підписи на деклараціях за польською мовою навчання в тутешній школі, а саме: (Тут описати докладно як то було).

Отсим заявляємо, що уневажнюємо наші підписи на шкільних деклараціях за польською мовою навчання та їх відкликуємо і навпаки жадаємо, щоби в нашій школі викладовою мовою і на дальше лишилася українська.

. . . . . . (місцевість) дня . . . . . . 1933.

Підписи батьків чи їх заступників.

Якщо місцеві обставини на це дозволяють, то не шкодилоб, коли власноручність таких підписів на протесті потвердить Громадський Уряд чи нотар, староство або суд. Одначе це неконечне. Якщо місцеві обставини того роду, що потвердження власноручности підписів на такому протесті булоб тяжко дістати, то досить буде власноручних підписів без потвердження.

При цій нагоді ще раз пригадуємо, **що плебісцит за українськими школами минув 31. грудня 1932 р. тому тепер не треба вже підписувати ніяких шкільних декларацій і взагалі ніяких інших документів ані чистого паперу.** До підпису ніхто нікого не має права присилувати, отже не дайтеся залякати і піддурити!

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. БЕРЕЗНЯ 1933.

ПЕТРО МЕГИК.

МАШИНІЗАЦІЯ МИСТЕЦТВА.

Мистецька вистава СРСР. у Варшаві.

Відкрита 4. березня 1933 р. вистава мистецтва радянських республик зробила прикру несподіванку передовсім захопленим усякими новинки „ізмами" і звязаних з ними „штучками". Усім тим, що бачили завсіди в абстракційних „ізмах" нове мистецтво, що від років підчас дискусій на мистецькі теми, як кінцевий аргумент для оборони якогось „здивачілого" ізму, говорили звичайно, що той або інший слухач не розуміє „нової людини, яка твориться в СРСР., нової епохи в мистецтві, машини, динаміки, тощо."

Для всіх тих ця вистава була найбільшою несподіванкою і принесла їм найбільше розчарування.

Ось що пишуть самі більшовики на цю тему тепер, з нагоди вистави в передмові до катальогу: „В атмосфері героїчної боротьби і будівництва не стало місця на непотрібні акробації, жвлюгідні штучки". Все це признано за буржуазні „вибрики". Це більшовики стверджують тепер, а вже перед кількома роками писали, що мистців „потягнуло" до природи, до малювання так, щоби це було зрозуміле, а тимсамим потрібне. Але фанатики все ще вірили у слова „агіток", у нову мистецьку дійсність. Тимчасом теперішня вистава не має ані одної праці, яка би бодай пахнула „беспредметнічеством". Радянське мистецтво з усіх новинок узяло лише формальні досягнення і застосувало їх там, де можна це було зробити віддавна, себто у плякаті рекламі, злібниитав.

Виставлені тепер праці оперті на реалізмі з відгуками „париського" малярства — кажу париського, не французького, — ніяких сильних деформацій, — все зрозуміле і „натуральне". З цього боку більшовики своїх далеких, непокликаних „апостолів" підвели, не дали машинової людини, з її картинами з куснів тектури, старих кальошів, рудого піску, газет і всього того, що „машиновий" мозок париського шарлатанства в мистецтві приклеював до полотна на картині.

Більшість виставлених картин унаглядняє дуже низький мистецький рівень; нема і сліду того високого рівня, на якому стояло російське малярство перед-більшовицьке. Винятки хіба праці Рождественського й Кончаловського.

Передовсім більша кількість олійних картин — це великі полотна-плякати, на рівні пересічних шкільних праць, сухо мальовані, без кольору, плякати невідомо чому виконані олійно. Це одно непорозуміння. Такої низької мистецької культури в олійних картинах ніхто не сподівався.

У передмові до катальогу пишуть більшовики, що факт, що мистецтво стануло до ідеольогічної праці, наповнило його новим змістом, вартіснішим. Цікаво, чому портрет Сталіна або портрет „делегатки на зїзд VI" має бути вартіснішим від портрету когось іншого. Праця малярська вартісна, коли бачимо, що вона добре зроблена, а зміст не впливає на мистецький рівень ані трошки. А „зміст" бачимо став нині наказом. На 130 малярських праць половина картин має заголовки „змістовніші", але майже всі 130 — це плякати, мальовані олійно.

Погляньмо на „змістовніші" заголовки картин, бо це часто єдиний аргумент їхньої мистецької вартости. 1) Велика картина і фабричний склад сінлок, одна за одною, багато — як з передвоєнного проспекту фабрики сільсько-господарських машин; всі помальовано на червоно (як перед війною), серед них дві загублені фігури, а заголовок: „Машинізація сільського господарства". Склад машин є машинізацією господарства! Ну, відкрили Америку! 2) Картина Рождественського, намальована добре баба як Малявін, сидить коло печі, тримає серп — заголовок: „комхознічка севера", (всі праці Рождественського добре мальовані, з культурою, старий мистець рятується лише „заголовками", бо все його наставлення інше; картини цікаві в тоні — відчуваємо добру школу в мистця). 3) Жінка — східний тип (Кавказ), дивиться на глядача, позує, перед нею книжка й олівець, — заголовок „Навчання через радіо". 4) Трьох робітників стоять один за одним, перший тримає метр, другий книжку, третій молоток, усі три дивляться на глядача, всі позують — заголовок „Ентузіясти праці". Де той ентузіязм і чим він показаний? важко збагнути. А ось ще одна картина — нутро цукроварні; нецікаво намальовані постаті людей і машин — заголовок: „Ліквідація застою в цукроварні". І так без кінця. Самі заголовки: „На бік заслону; шефи колхозу; вбивство східної жінки активістки; пейсаж з державним будинком" і т. д. Мало сісти за замовлену тему, треба ще намалювати, а тут бачимо десятки фабрик, котлів (типу шкільних таблиць), написів за „колгоспи", але нема ані крихітки заінтересовання тою темою у самого мистця, нарисовані й намальовані сухо, без темпераменту. А тимчасом, які цікаві теми фабрик і праць маємо у світовому малярстві, хочби праці німецьких малярів зперед війни. Бо помалювати котел з цукроварні це ще не значить його намалювати. А тут не видимо хисту малювати ні малярського темпераменту, хотять їх заступити темою. (Докінчення буде.)

Подвійне білоруське свято.

У 1862 році побачило світ перше число першої білоруської газети. Це була „*Мужицкая Праўда*", неперіодичний нелеґальний часопис, виданий у Вильні під редакцією білоруського самостійника-революціонера К. Каліновського. Часопис пропаґував боротьбу з Росією; вийшло його 7 чисел. Білоруси вважають „Мужицьку Праўду" матірю своєї преси і в цьому році святкуватимуть 70-ті роковини її народин.

Те свято вяжеться з 15-ми роковинами проголошення у Минську самостійности Білоруської Народньої Республики. Це сталося 25. III. 1918. року. І ось в суботу 25. березня ц. р. відбудеться у Вильні рано в 10. год. святочне богослуження у римо-кат. костелі св. Миколая, а в 11.30 год. пол. молебень у православному Соборі, а в 19.30 Академія. Студент Сергій Сорока (Сяргей Сарока) промовлятиме на тему „Незалежність Білорусі як ідеал — задатком незалежности справжньої", а б. посол о. А. Станкевич виголосить реферат на тему „Кастусь Каліноускі, „Мужицкая Праўда" й ідея незалежности Білорусі". Другу частину Академії виповнять концертові продукції.

*

Повідомляючи про це свято білорусів — впевняємо їх, що в тому моменті ціле українське громадянство єднається з ними своїми почуваннями. На Академії будуть присутні представники українського політичного світа й української преси. Звіт своєчасно подамо.

Євангелики при праці.

Станиславів, 15. III. 1933.

Станиславів має „щастя" до киринників ріжного роду і ріжних відтінків. С. Данилович зі своїм УНС-ом не лишився у нас відокремленим явищем, тільки тактика тих ріжновидних киринників змінялася відповідно до обставин. Почесне місце в цій ґалерії займав свого часу й євангелицький пастор Федь Сташинський, перед яким остерігала українське громадянство у своїм часі наша преса. Своєю „діяльністю" він достаточно скомпромітував євангелицький табор на нашому ґрунті. Після скандалу, який вийшов зі Сташинським, здавалося якийсь час, що панове з цього табору перенесуть місце свого осідку деінде. Але ні. Явилися нові „піонірн", які тільки й вижидають нагоди, щоби зачати свою руїнницьку роботу.

Одна з їх домен — це село Ганусівці. Ріжновиді предтечі з червоного й угодовецького табору солідно підготовляли там ґрунт на прихід ще одної зави — євангелизму. Словом — пастор Пищук зайшов влячне поле для своєї „праці".

Що не зробили його предтечі, зробив він сам своєю демаґоґією. Було воно так: Село розпочало будову величавої, мурованої церкви; обтяження громадян на будову церкви досить значне, але справу стягування грошей переводили там з великою вирозумілістю, а навіть у двох останніх роках, маючи на увазі тяжкий матеріяльний стан села, зовсім занехали. Та проте п. Пищук почав переконувати всіх, що це тільки „попівська штучка", що гроші з них таки стягнуть і що від цього можна тільки тоді вирятуватися, коли всі стануть євангеликами. А далі почав обіцювати, що станиславівська євангелицька громада власним коштом докінчить церкву, яка очевидно буде євангелицька, коли більшість громади перейде до євангеликів, тимбільше, що дотепер церква на нікого ще не заінтабульована. Такі демаґоґічні виводи дорешти спантеличили громаду; багато зробили „ультрапатріотичні" проповіди, обчислені на ефект. Помагали також місцеві „громадські промисловці", що все шукають якоїсь легкої наживи. Сумну ролю в цій справі відіграв син війта, інж. Гринь Вовк, що за обіцянку якоїсь посади в Німеччині і за малі користи з подивугідною енерґією ловив душі. В результаті біля 500 громадян зложили декларації, що хочуть змінити обряд.

Підбадьорений таким станом п. Пищук, забажав вхопити у свої руки і місцеву читальню „Просвіти". Ріжними заходами і дорогами довів урешті до того, що євангелики, чи пак кандидати на євангеликів, вдерлися насильно до читальні, де відправляли якийсь час богослуження. І тільки завдяки зорґанізованому відпорові здорової частини села та рішучій поставі філії „Просвіти" вдалося сяк-так цю справу зліквідувати. Розуміється, що в селі кипить і дуже легко може прийти до небажаних ексцесів.

На такому тлі п. Пищук не оминає найменшої нагоди, щоби тільки здискредитувати наш політичний провід, центральні установи та їх повітові філії. На що він це робить, не трудно догадатись.

Одначе маємо надію, що врешті і Ганусівці отверезяться. Вже й слідно деякі познаки, що справа заломилася. Розвіяні надії і сподівання спонукують деяких голосно домагатися обіцяного кожуха, штанів, чоботів, чи кільканадцяти золотих. Одні другим вираховують, скільки хто взяв та прилюдно грозять виявленням ще й інших подробиць. В таких умовинах читальняне життя, що в останньому році ввійшло вже в нормальне русло, а також життя інших товариств у селі, зовсім завмерло. Натомісць усе погрузло в релігійній борні. Шириться в застрашаючий спосіб деморалізація і продажність.

Хто має з цього користь? Але ця сторінка справи не обходить п. Пищуків. Вони роблять свою „роботу".

Арештування серед ендеків у Львові.

У звязку з ріжними демонстраційними виступами у Львові поліція перевела ревізії в редакції „Курєра Львовского", в домівці ендецької партії, в мешканнях адв. д-ра Перацького, проф. д-ра Тарнавського, редактора „Кур. Льв." Сьвірського, ред. Грабика, ред. Уляновського, голови львівської академічної конференції, адв. д-ра Дзедзіца і ін. Після ревізій арештовано Сьвірського, Грабика, Уляновського, Мацелінського, студентів Ґавліковського, Скобеньського, Паржинського, Т. Уляновського, Гельда, Ґіжевського, Шефнерівну й Юрдаїківну.

Як довідується польська преса, підчас ревізій знайдено багатий матеріял, що свідчить про законспіровану діяльність осіб, які арештовано. Знайшли велику скількість протиурядових відозв і летючок, а навіть зброю. Епільоґом справи має бути великий політичний процес.

Перед відложенням розбройної конференції.

ЖЕНЕВА 22. III. ПАТ. Державний секретаріят оголосив комунікат, в якому зазначує, що у звязку з розмовами між премієрами держав визначено на четвер засідання головної комісії розбройної конференції, щоби порозумітися у справі відложення нарад задля святочних ферій. В кулюарах Союзу певні, що конференція буде відложена.

Маніфестації з приводу відкриття райхстаґу.

БЕРЛІН, 22. III. ПАТ. На закінчення почдамських маніфестацій відбувся учора вечором на вулицях міста великий похід національних орґанізацій, що передефілювали перед бранденбурською брамою при численній участи населення. З балькону міністерства внутрішніх справ витав маніфестантів мін. Ґерінґ короткою промовою. Канцлер Гітлер і міністри були на представленні державної опери. З цілої держави надходять вісти про маніфестації з приводу відкриття райхстаґу.

Жидівська солідарність.

ВАШИНГТОН, 22. III. ПАТ. В державному департаменті зголосилася делеґація американських жидів, просячи, щоби розслідити справу переслідування жидів у Німеччині та зробити оскільки ті вістки правдиві відповідні дипльоматичні заходи.

Звільнення соціял-демократів.

ВІДЕНЬ, 22. III. ПАТ. Вердикт присяглих суддів, що увільнив 16 членів Шуцбунду, обвинувачених за стріляння з вікон робітничого дому до національ-соціялістів на Земерінґу, запав 9 голосами проти 3. Прокуратор зголосив жалобу неважности. Пятьох обвинувачених задержано в слідчому арешті. Гітлерівська молодь уладила вчора вечором з приводу цього присуду вуличну демонстрацію з окликами в честь Гітлера і проти жидів.

Перше засідання райхстаґу.

БЕРЛІН, 22. III. ПАТ. Нинішне установче засідання Райхстаґу тревало ледви 25 мінут. Наради відкрив Ґерінґ заявою, що предсідники фракцій рішили всупереч дотеперішньому звичаєві поручити відкриття нарад не найстаршому віком послові, тільки дотеперішньому предсідникові палати.

Соц.-дем. посол Фоґель зголосив внесення випустити негайно на волю увязнених досі 9 соц.-дем. послів. Внесення переказано реґуляміновій комісії. З черги палата приступила до вибору президії. Предсідником палати Райхстаґу вибрано знову Ґерінґа, віцепрезидентами стали центрівець Есер, нім. нац. Ґреф і нац.-соц. Цернер.

Обіймаючи провід, Ґерінґ виголосив промову, в якій підкреслив м. ін. символічне значіння нинішнього свята в Почдамі. Дух Почдаму дає нам силу ставити опір цілому світові напротязі чотирьох воєнних років. Серед оплесків на лавах проурядової партії Ґерінґ звернувся до Гітлера, мовлячи, що німецький нарід винен йому вдячність за привернення давних боєвих кличів за честь і волю.

Дальше засідання визначено на четвер. На денному порядку зміна правильника нарад і експозе Гітлера у звязку з першим і другим читанням закону про повновласти для уряду республики. Проєкт зголосили у формі внесення нац.-соціялісти.

Президентські декрети в Німеччині.

БЕРЛІН, 22. III. ПАТ. Уряд республики виладив два законопроєкти: перший в справі амнестії за проступки з патріотичних мотивів підчас останніх політичних заворушень до 21. ц. м., другий у справі поборювання ворожої акції, спрямованої проти кабінету республики і проти партій, що її піддержують. Закони будуть оголошені у формі декрету президента республики. Крім того приготовляється розпорядок про надзвичайні засоби поборювання провин проти постанов політичних декретів.

ЧАС БАЛІВ МИНУВ! Але добровільний даток для Рідної Школи замісць на баль можна післати в кожній хвилині. Зробіть це негайно і вишліть даток чеком Рідної Школи ч. 149.405. зазначивши: „Замісць Балю" і то без огляду на те, чи дістали „запрошення", чи через недогляд не дістали. Викази оголошуємо.

Арештування укр. студентів у Познані.

Познанські часописи повідомляють, що в Познані арештували 20 українських студентів, м. н. Старосольського, Стародуба та Лі-ію Пашкевич.

ПОВНОВЛАСТИ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩІ.

У вівторок на засіданні сойму після експозе прем. Пристора голова клюбу ББ. Славек сказав, що його клюб має повне довіря для уряду премієра Пристора й тому ухвалять повновласти для президента Польщі.

За повновластями голосував клюб ББ і їх ухвалили.

Ґенеральний страйк у Лодзі.

На четвер оголосили в Лодзі ґенеральний страйк для піддержки домагань волоконних робітників. Працю здержать усі міські підприємства та установи. Не страйкуватимуть Рятункова Стація, шпиталі та оживучі заведення. Трамваї не курсуватимуть.

ХОЧУТЬ ВЕРТАТИ ДО ПРАЦІ.

ПАТ повідомляє, що в Белхатові пов. Пйотрків представники професійного волоконного союзу та промисловців погодилися. Робітники дістали 10 проц. підвишки у відношенні до зарібків у січні. Страйкарі ще не вернули до праці.

В Озоркові в середу ок. 700 робітників зголосилося до праці в Шлесерівській мануфактурі, та наслідком комуністичної аґітації не приступили до праці. Члена страйкової комісії Візе потурбували робітниці.

В інших осередках волоконного промислу положення не змінилося.

НЕ ХОЧУТЬ ВИЙТИ З КОПАЛЕНЬ.

Робітники копалень „Клімонтів“ і „Моргімер“ згодилися перервати голодівку, одначе з копалень таки не виходять. Удержують теж звязки з поверхнею. Делегатам гірники сказали, що доти не вийдуть із копалень, поки не дістануть конкретних запевнень, що їм виплатять прислугуючу з Братської Каси відправу, інакше викопають собі гроби в скелі.

ФРАНЦІЯ ПІДПИСАЛА ВІЙСЬКОВУ УМОВУ З СРСР.

Секретар французької соціялістичної партії Поль Фор сказав, що тому тиждень Франція підписала військову умову із СРСР. Умова ця вистарчає, щоби вимннути війну.

ДОБРЕ СУСІДСТВО.

ПАРИЖ, 22. 3. ПАТ. Вчора Мекдональд приняв в англійській амбасаді представників міждержавної преси і м. і. сказав їм, що метою розмов є створити серед европейських держав відносини доброго сусідства. Треба підкреслити, ствердив премієр, що ми працювали все в дусі Ліґи Націй і наша ініціятива не старається усунути її, навпаки буде для Ліґи дуже помічна. Мекдональд сказав, що не передбачує в найближчому часі ніякої стрічі між англійськими та французькими міністрами.

АРЕШТУВАЛИ БУВШ. ДИРЕКТОРА БАНКУ.

ВАШИНҐТОН, 22. 3. ПАТ. Велике враження викликало в Нюйорку арештування бувш. директора Нейшенел Сити Бенк, Мічеля в його люксусовім мешканні при 5-ій евні. Мічелеві закидають фальшиві зізнання про дохід. Мічел виказав за 1929 р. 48.000 долярів втрат і тому не заплатив податку. Тимчасом устійнили, що він мав у 1929 р. доходу на 3 міліони долярів. Мічеля вважають одним із найвизначніших банкирів в Америці. З управи Нейшенел Сити Бенку уступив щойно тому три тижні підчас банкової кризи. Після переслухання Мічеля випустили за кавцією 10.000 дол. На арештування згодився през. Рузвелт.

НОВИНКИ

— **Футро раз у рік до кушніра!** Вже надійшли журналі мод на 1933/34, які можна оглядати та з надходячою весною дати змодернізувати футро на 50 проц. дешевше як у сезоні. Приймаю футра на переховання літом. Юліян Глушевський, вул. Коперника 16. II. п. 4—?

— **Взуття купуємо в „КОМЕТІ“.** Купуючи в „Кометі“ даємо працю і заробіток нашим реміснккам. Свій до свого і по своє! 5—?

— **У 72-ліття смерти Шевченка** виділ Наук. Т-ва ім. Шевченка влаштовує в неділю 26. березня в год. 12. вполудне у салі музею Т-ва (вул. Чарнецького 24. I. пов.) святочні сходини з такою програмою: 1. Відкриття сходин. 2. Доповідь секретаря Т-ва д-ра Р. Цегельського про наукову діяльність Т-ва в минулому році. 3. Доповідь д-ра М. Чубатого: Предмет історії українського права. 4. Доповідь д-ра Ю. Полянського: Про Полісся.

— **„Аіда“ і „Ріґолетто“ з Михайлом Голинським та Антоном Рудницьким.** В четвер 23. ц. м. у львівській опері іде „Аіда“ Вердія з Михайлом Голинським (Радамес), славним польським баритоном Моссаковським (Амонастро), та панями Коритко (Аіда) і Карповою (Амнеріс). Зновуж у пятницю піде Вердія „Ріґолетто“ (замісць „Маскового балю“) з Моссаковським у титуловій партії. Обома операми диригуватиме Антін Рудницький.

— **Виклади на львівській політехніці**, що розпочалися 21. ц. м., відбуваються серед важких умовин. Вже першого дня частина молоді хотіла недопустити до нормальної праці, счиняючи бучі, які влада швидко зліквідувала. На другий день були спроби протижидівських ексцесів. Порядок з трудом удержує адміністраційна служба, яка м. і. контролює при входах леґітимації й теки студентів.

— **Голодівка політичних вязнів.** „Дзеннік Людови“ з 21. ц. м. (число після конфіскати) повідомляє: „Політичні вязні в Бриґідках від 8. ц. м. голодують на знак протесту проти нелюдяного трактування“.

— **Обнижка цін вугля.** У Вістнику Законів оголошено 21. ц. м. розпорядок міністра промислу й торговлі про обнижку цін вугля в продажі на краєвому ринку від 14 до 20 проц. залежно від рода вугля.

— **Число безробітних росте.** На основі обчислень урядів посередництва праці в дні 18. ц. м. було в Польщі зареєстрованих 288.853 безробітних. В порівнанні з попереднім тижнем скількість безробітних зросла на 776 осіб.

— **Хто виграв на льотерії?** В дванацятім дні тягнення Держ. Клясової Льотерії впали виграні на числа: 300.000 зол. на ч. 37640. 20.000 зол. на ч. 24095. 15.000 зол. на ч. 7606. 10.000 зол. на ч. 70212. 5.000 зол. на ч. 19947 28036 54236 59118 61538 97908 105771 106879. 2.000 зол. на ч. 1345 1985 21832 30766 42407 51292 65953 69377 77650 89412 98447 99300 103041 109956 111013 117639 117652 126365 134997 137776 137802. 1.000 зол. на ч. 177 8142 8731 29171 31547 33015 33854 40087 43352 44255 46926 48301 51710 54950 58417 59457 61136 70455 73311 73706 74447 76142 77199 79704 80291 82241 88727 91527 98976 106694 109772 123112 125382 128385 130987 133286 134155 137286 146253.

— **Кара за зведеництво.** З початком цього року поліція перевела ревізію в мешканні Гелени Ясінської при вул. Жовківській у Львові і ствердила, що Ясінська уладила у себе місце тайних сходин для мужчин і жінок. Дня 21. ц. р. вона станула перед судом і за зведеництво задля зиску дістала 6 місяців арешту.

— **За спроневірення.** Перед карним трибуналом у Львові станув 22. ц. м. С. Верещак, начальник громади Городжів пов. Рава Руська, за спроневірення. Верещак присвоїв собі ріжні громадські оплати з кількох років і 600 зол. з датків, призначених на будову церкви. Крім того спроневірив значні гроші від ріжних приватних осіб і фірм. На розправу прийшов без адвоката і сам боронився.

— **Нещаслива забава ґранатом.** Василь Курма, 15-літний хлопець з Олеші пов. Товмач, найшов у полі артилерійську ґранату, якою почав бавитися. Нараз ґраната вибухла й обірвала йому пальці від обох рук. Крім того ранила в лице парібка Славка Головатого.

— **Згоріла дитина.** Олена Якубяк з Дори вибралася 17. ц. м. до Делятина, лишивши в хаті двоє малих дітей. Бавлячись коло печі, діти отворили дверцята і викинули на піллогу вугля, від якого повстала пожежа. Одна дитина, 3-літна, не вспіла врятуватися утечею і так попеклася, що незабаром померла.

— **Міліонові зловживання.** У варшавському окружному суді розпочався процес інж. Едв Рушевського за міліонові зловживання при будові будинків для міністерства почт і телеґрафів. Ґенеральна прокураторія зголосила претенсії до Рушевського на 1,300.000 зол. Розправа, до якої покликано 100 свідків, потреває дві тижні.

— **Траґічна любов.** Під потяг, що їхав з Варшави до Мінська Мазовецького, кинулося двоє молодих людей, держачись за руки, і згинули під колесами. Доходження ствердило, що це 20-літний студент Зенон Вільчинський і 17-літня Наталія Жабичевська. Лишили кілька прощальних карток до родини. „Не можемо жити без себе“ — було на них написано.

— **Протижидівські заворушення.** З Білостоку повідомляють, що в Ґраєві прийшло до протижидівських заворушень, при чому юрба, підюджена ендецькими агітаторами, била шиби в жидівських мешканнях, склепах і божниці. Місцевий староста укарав адміністраційним шляхом кількох людей арештом від 7 до 28 днів.

— **На будову Нац. Музею** у Львові, вул. Мохнацького 42. зложили: О. Кочан 10 дол.; свщ. А. Пристай 1 дол. досі 19 дол.; Д. Мороз 1 зол. разом 28.80 зол.; д-р І. Полохайло 10 зол. разом 50 зол.; „Молочарня“ в Глинянах 25 зол. і Пов. Союз Кооп. у Золочеві 10 зол. — Вкладками СПНМ вплатили: о. Лада М. 35 зол. усього 60 зол. за 1932, Бобрецький Деканат решту 9.75 до 120 зол., Бережанський Деканат 42 зол. на 1932, Козлівський Деканат 24 зол. на 1933.; о. д-р Й. Сліпий 5 зол. доплати за 1931 р.; м-р М. Терлецький 25 зол. на 1932, інж. А. Корнелля 10 зол. на 1932, Стрілиський Деканат 6.10 зол. на 1933. — На будову зібрано разом досі 326 зол., видано усього 2062 зол.

— **Академічне Душпастирство** повідомляє українське студентство всіх високих шкіл у Львові, що на його поклик взяти участь у святі: „Українська Молодь Христові“ зголосилося 160 учасниць і учасників (105 студенток і 55 студентів). Зголошення приймає щодня душпастирська канцелярія у Львові (вул. Сикстуська 39а).

— **В Українському Університеті у Празі,** як видно з його програми, в літньому семестрі ц. р. на фільософічному факультеті відбуваються виклади з 28 предметів та вправи і семинарі з 9 предметів, а на факультеті права й суспільних наук — виклади з 26 предметів і вправи та семинарі з 10 предметів. Професорський склад університету поповнився такими новими особами: звичайний професор історії українського права Л. Білецький, прив. доц. передісторичної археольоґії д-р І. Борковський та прив. доц. української історії д-р С. Наріжний. Разом список професорського складу університету виказує: 25 звич. професорів, 2 надзвичайних професорів, 1 доцента, 2 доцентів суплентів, 9 приватних доцентів і 4 лекторів, разом 43 особи.

Відозви й комунікати.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОВІТОВИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ І ВБОГИМ У ТУРЦІ н. СТР. ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Ціла Бойківщина, навіщена в 1932 р. господарською скрутою з причини спізненої весни, посухи і недороду, стоїть нині на переднівку перед ще грізнішим маревом нужди. Через обезціненя рільничих продуктів — головно худоби — і через застій у деревному промислі й відсутність зарібків зріс непомірно відсоток безробітних і голодуючих в повіті. Катастрофальне зубожіння діткнуло вже навіть заможніші бойківські господарства і шириться та поглиблюється з непереможною стихією.

З огляду на розміри нужди підписаний Комітет не в силі зарадити лихові при допомозі Парохіяльних Комітетів ДБВ. Тому то звертається з горячим зазивом до громадянства й установ у краю допомогти Бойківщині і надіється, що громадянство, не зважаючи на нинішню економічну кризу, поспішить хоч би з найменшими датками на підмогу бідній Бойківщині.

Датки слати на адресу: Гр.-Кат. Парохіяльний уряд у Турці н. С.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ПОВІТОВИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ І ВБОГИМ:
о. Йосиф Ільницький, Прокіп Шеремета, о. Андрій Левицький, д-р Мирон Кондрат, о. Іван Федевич.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Із судової салі.

ВІДГОМІН ЯВОРІВСЬКИХ ПІДПАЛІВ ПЕРЕД ПЕРЕМИСЬКИМ СУДОМ

У звязку з переведенням у листопаді 1932 р. в Яворові наглим судом проти **Юрка Батога,** засудженого на кару смерти, заміненої на досмертну вязницю, відбулась перед трибуналом окр. суду в Перемишлі дня 20. III. ц. р. розправа проти **Теодора Перуна,** літ 25, б. ученика 8. кл. гімн. та **Володимира Грабовського,** літ 24, також б. ученика VII. кл. гімн., обох з Яворова, за провину з арт. 218 к. к. А саме в часі ревізій, переведених у яворівськім повіті з приводу пожеж у літі м. р., найшла поліція у Теодора Перуна багато всякого роду хемікалій, плящинок, шкляних рурок, а також підручник про те, як виробляти і вживати вибухаючих матеріялів. Поміж хемікаліями були хльоран потасу, сірковий квас, фосфор і т. п.; хемічна експертиза виявила, що деяких зпоміж найдених у Перуна хемікалій можна вжити до виробу матеріялів саботажових. У Володимира Грабовського найшли при ревізії між іншими витинок (з ілюстрованого краківського „Куріерка") статті про новий вибуховий матеріял, винайдений в Америці, а також 6 писаних рукою Грабовського карток про виріб вибухових матеріялів. Обставиною, що обтяжувала обвинувачених, було те, що були вони вмішані у процес проти Івана Батога та що повищі річи найдено в мин. році на терені пожеж у яворівському повіті.

Розправі проводив як предсідник трибуналу віцепрез. окр. суду Пехе, прокуратуру заступав віцепрок. д-р Тимінський, обвинувачених боронив адв. д-р В. Загайкевич. Розправа покінчилась увільненням **Володимира Грабовського.** Зате **Теодора Перуна засудили за провину з арт. 218 на півтора року вязниці.** Проти засуду Теодора Перуна оборона зголосила відклик.

ЕПІЛЬОҐ НАПАДУ НА ПОЧТОВИЙ АМБУЛЯНС ПІД БІРЧОЮ.

У днях 12. і 13. X. 1932. відбулась перед судом присяглих у Перемишлі розправа **проти Василя Цебеняка** з Сиракізець за участь у нападі на почтовий амбулянс під Бірчою дня 31. 7. 1931., до чого Василь Цебеняк признався. Як відомо, в часі того нападу був убитий конвоєнт амбулянсу, ст. пост. п. п. Ґібчинський, а тяжко ранений фірман амбулянсу Іван Сеґела та був обсипаний стрілами селянин Іван Павляк у часі погоні за Цебеняком. Вердиктом трибуналу присяглих з дня 13. X. 1932. Василь Цебеняк був признаний винним убивства Ґібчинського, намаганого убивства Івана Сеґели та публичного насильства над Йосифом Павляком з арт. 251 к. к. На підставі того вердикту засудили Василя Цебеняка, який у часі поповнення нападу не мав скінчених 20 літ, на підставі давнього карного закону і при приноровленні § 52. давнього карн. закону, на 18 літ вязниці.

Проти того засуду вніс оборонець д-р В. Загайкевич касацію до Найвищого Суду. Касація увінчалась частинним успіхом, бо Найвищий Суд, полишаючи ненарушним перевід цілої розправи і вердикт суддів присяглих скасував оречення щодо кари, поручаючи трибуналові видати наново оречення про кару на підставі видапого передше вердикту суддів присяглих.

Дня 21. 3. 1933. відбулась перед окр. судом у Перемишлі поручена Найв. Судом розправа. Проводив с. с. о. Фрід, прокуратуру заступав віцепрок. д-р Тимінський, обвинуваченого Василя Цебеняка заступав д-р В. Загайкевич. Розправа закінчилась засудженням обвинуваченого на підставі кваліфікацій нового карного закону за злочини з арт. 225, 23 і 225, 23 та 259 і 251, а також за переступство патенту про ношення зброї, разом на **15 літ вязниці** з вчисленням слідчої вязниці від 1. 8. 1931. В цей спосіб кара обв. Цебеняка зменшена на 3 роки.

РІК ВЯЗНИЦІ ЗА „КАМЕНЯРІВ" ФРАНКА!

В окр. суді у Бережанах відбулася 20. ц. м. розправа проти громадянина з Вибудова, пов. Бережани, **Івана Штабалюка,** обвинуваченого у злочині з арт. 154 § 2 к. к. Злочину того, як каже акт обвинувачення допустився обвинувачений тим, що будучи 12. липня 1932 у Плотичі на посвяченні читальняного й кооперативного дому, виголосив як делеґат читальні і „Лугу" з Вибудова привіт, у якім підбурював присутніх проти Польщі і закликав „скинути польське ярмо". Підсудний, 32-літній інтелігентний господар, голова місцевого „Лугу" і б. кандидат на посла з листи УНДО, заявив на розправі, що свою коротку промову виголосив згідно з програмою, затвердженою старостом, при чому зацитував уривок з поеми Франка „Каменярі", коли то постерунковий перервав його промову.

Після переслухання свідків промовляв прокуратор та оборонці д-р В. Бемко і д-р М. Західний, що домагалися поставлення евентуального питання з арт. 170 к. к., якого трибунал не допустив. Опісля лава присяглих потвердила 9 голосами поставлене трибуналом питання з арт. 154 § 2, на основі чого трибунал засудив підсудного **на 1 рік вязниці.** Половину кари, себто 6 місяців, подарували підсудному на основі амнестії, а в другу врахували слідчий арешт від 13. березня ц. р., так, що він має ще сидіти 5 місяців і 21 днів. Внесок оборони, аби підсудного випустити тимчасом на волю, трибунал відкинув, тому Іван Штабилюк почав відсиджувати далі наложену на нього кару.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Збитки підсоння.

Коли описую у фейлетоні погоду, завсіди маю страх: Що буде, як погода зміниться, заки фейлетон побачить денне світло.

І направду переслідує якийсь пех.

...„Мороз тисне як податок, до ясного, холодного сонця всміхається непорочно білий сніг. Не раджу нині виходити без кожуха"...

Заки фейлетон появився, мороз пустив, непорочно білий сніг змінився на порочно брудний, на дворі потепліло так, що можна було від біди й босоніж гасати.

Виходить — я не розуміюся на погоді, або не маю ревматизму, який міг би мене остерегти.

А справа мається якраз навпаки: І розуміюся і ревматизм маю.

Але галицьке підсоння таке химерне, що ні знання, ні ревматизм тут не поможуть. Лиє як з цебра, ноги крутять аж душа мліє — все показує на довшу слоту. А другої днини — синява і сонце. А третьої те саме. І так тиждень, або й два.

Іншим разом сонце як галунка, небо як нова ринка, а другої днини — лиє як з цебра.

Тому не диво, що мені часто природа зробить збитка, напишу про сонце, а заки опис вийде з друку — сонця ні на лік.

З моїм останнім фейлетоном вийшло щось зовсім подібного. Написав я „Синява і сонце", а нині, читаючи про те, змок і перемерз.

Та в цім випадку винен не тільки я і не тільки галицьке підсоння. Завинив тут і прокуратор. Сконфіскував два числа „Діла" одно по однім і нагнав нам страху. Фейлетон „Синява і сонце" мав свої слабі місця, які легко могли попасти під червоний олівець. Тому не пішов, коли ще сяк-так синіло небо і всміхалося сонце, бо три числа „Діла", сконфісковані під ряд, це таки трохи забагато. Колиж нарешті появився — небо вже не всміхалося, а день св. Йосифа був уже давно за нами, разом з прапорами, музикою, польським „Акад. Домом" і редакцією „Курера Львовского".

Досада мене бере, чому в інших випадках так не діється. Чому воно буває з погодою, а не буває з людьми!

Написав я, наприклад, що хтось є каналія, злодій, чи дурисвіт. Пішов фейлетон до друку і чомусь день-два не появився.

А як нарешті появився, то вже каналія не був каналією, а чесним громадянином, злодій віддав накрадене, а дурисвіт став скромним і солідним чоловіком.

Якби то було приємно і для мене і для П. Т. Читачів!

На жаль, люди то не підсоння. На гірше зміняються швидко, на ліпше — як по груді.

Фейлетон про людей і за десять літ правдивий.

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТРИЙ.

За будову Нар. Дому на передмісті Лани. 50 родин німецьких кольоністів у Стрию віддало минулого року до прилюдного вжитку на передмісті Лани величаву будівлю „Німецький Народній Дім" з великою салею, з якої вже дотепер користали, уладжуючи вистави і вечерниці, і театр Старицького і театр Когутяка та виступав також мистець світової слави Гаркавенко. А тимчасом три тисячі українців, котрі живуть компактною масою на тім передмісті, дотепер не здобулися навіть на сякетаке приміщення для своїх численних установ. Був я випадково на загальних зборах читальні „Просвіти" на Ланах цього року і довідався, що все духове життя міщан міститься в одній кімнаті церковного брацтва. І читальня „Просвіти" і каса Стефчика, Рідна Школа, захоронка, Кружок „Союзу Українок", „Сільський Господар" і церковне брацтво. Чи можуть згадані товариства розвиватися правильно? Тому присутній на зборах голова Філії „Просвіти" д-р Калуський взивав міщан конечно подумати про будову власного Народнього Дому. Справді: крайня пора!

Дві просфори уладили міщани цього року без алькоголю. Одну чит. „Просвіти", на якій було доволі мало членів і гостей, другу уладжувало церковне брацтво на Ланах. На цю просфору зійшлося велике число міщан з передмістя і запрошені делегати установ з міста й інших передмість. З жалем більшість міщан вернулась до дому, постоявши під льокалем та вислухавши привітних промов і закликів негайно приступати до будови свого Народнього Дому. Тоді зорганізовано комітет, котрий взявся енергійно до підготовчої праці. Вибраний комітет відбув уже одно засідання, на котрім розглянено площі, що надаються до будови. Коло самої церкви на Ланах є саме відповідна площа, яку слід би купити і там побудувати Н. Дім. Якби хтось підносив трудноці з того приводу, що коло церкви не можна би відбувати ні забав ні амат. вистав, то такому треба пригадати, що польський „Сокіл" у Стрию має і кіно і театр і влаштовує забави, хоч положений при самім костелі. Не сміємо випустити тої площі з українських рук!

Захоронка в честь Шевченка. Українська захоронка на Ланах під проводом СС. Служебниць відсвяткувала 12. III. Шевченківське свято діточим пописом, виставою і живим образом. Учасників було дуже багато, саля повна, настрій прегарний.

Непорозуміння між міщанами. Немило нас вразило, що непорозуміння між міщанами на Ланах не міг вирішити мировий суд. Справа перенеслася до суду городського, де обі сторони заступали адвокати жиди.

Гарний звичай. Цього року Кружок „Рідної Школи" на Ланах увів з нагоди Різдвяних Свят гарний звичай: продавати свічки з відзнакою „Рідної Школи". Кружок продав 250 штук свічок, з чого якась квота прийшла до каси „Р. Школи" як чистий дохід. З нагоди просфори зібрали провізори церковного брацтва 21 зол. на „Рідну Школу".

ЩИРЕЧЧИНА.

Свято Шевченка в Ланах. В дні 12. ц. м. влаштувала читальня „Просвіти" в Милошовичах концерт у честь Шевченка в читальні „Просвіти" в Ланах. Концерт відбувся в по береги виповненій салі і зробив на присутніх гарне враження. Точки програми були добре подумані і гарно виконані. У програму свята входили: вступне слово п. Омеляна Романова, продукції хору під управою Василя Язовського й орхестри під управою Івана Стахова та декламації. Заслугу в такому дбайливому підготовленні свята має о. Комар враз зі своєю дружиною, які були його ініціяторами, як також обидва диригенти, що поставили свято на відповідній височині. Слід також згадати про вступне слово, яке було гарно опрацьоване й уміло виголошене і своїм змістом захопило слухачів.

Куток мови.

Замісць: дневний, дневник (рос.), треба: **денний, денник (краще щоденник).**

Зам.: сейчас (рос.) прийду, треба: **зараз прийду;** але не вживайте „зараз" у значінні „у теперішній мент" нпр. не „зараз є велика скрута", тільки: **„тепер"... „Нині"** рівнозначне з **„сьогодні"** й означає „нинішній день".

Зам.: случай, треба: **випадок, припадок.** „Трапився мені такий випадок", „Приходили до лікаря у всяких припадках". „На випадок, коли мене не буде", або: „У разі, коли"... Замісць „У крайнім випадку", краще: „У крайньому разі". Польську фразу „З кроніки випадкуф" треба перекладати: **„З хроніки подій".**

Зам.: случайно, треба: **випадково, припадково, припадком, несподівано.**

Зам.: наразі (поль.), треба: **покищо.**

Зам.: кромі (рос.), треба: **крім, окрім.**

Зам.: межи (стара форма), треба: **між, поміж.**

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ

Долар в приватних оборотах зол. 8.85 і пів.

Золото: Доляри 9.18, дукати 85.00, корони 38.50 франки 37.00.

Срібло: Корони 0.30, фльорени 0.75, рублі 1.30.

Варшавська біржа.

Транзакції. Купно. Продажа.

Данціґ 174.30, 174.73, 173.87, Голяндія 359.85, 360.70, 358.95, Льондон 30.50—30.60, 30.76, 30.46, Нюйорк чеки 8.91, 8.90, 8.89, Нюйорк кабель 8.92, 8.94, 8.90, Париж 35.05, 35.14, 34.96, Швайцарія 172.45, 172.88, 172.02, Італія 45.95, 46.17, 45.73, Берлін 212.35.

Акції.

Банк Польський 76—76 і одна четверта.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 20. і 21. III за масло 2.80; 22. III.: масло —.—, молоко 15—17, сметана 70, яйця 3.20—3.40. Тенденція на масло вичікуюча, на молоко удержана, на яйця легко звишкова.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 23. III. год. 7.30 веч. „Аїда“.

Пятниця, 24. III. год. 7.30 веч. „Ріґо-лето“.

Субота, 25. III. год. 7.30 веч. „Опера за три сотики“ (Абон. 8).

Неділя, 26. III. год. 3.30 попол. „Дівочі злюби“.

Неділя, 26. III. год. 7.30 веч. „Опера за три сотики“ (Абон. 9).

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 23. III. год. 7.30 веч. „Золота тірочка“.

Пятниця, 24. III. год. 7.30 веч. „Золота тірочка“.

Субота, 25. III. год. 7.30 веч. „Золота тірочка“.

Неділя, 26. III. год. 3.30 попол. „Джім і Джіл“.

Неділя, 26. III. год. 7.30 веч. „Золота тірочка“ (Абон. 8).

Кіна.

АДРІЯ: „Галерник ч. 26“.
АПОЛЬО: „Всім вільно кохати“.
АТЛЯНТИК: „Тонг“.
КАСІНО: „Люди в готелі“ (Вікі Бавм).
КОЛІСЕЙ: „Чудотворець“, ревія „Абракадабра“.
КОПЕРНИК: „У тіні хреста“ (Неронів цирк).
МАРУСЕНЬКА: „У тіні хреста“ (Неронів цирк).
МІРАЖ: „Веселий поручник“ (Шевальє).
ОАЗА: „Добродій людськости“ (Бастер Кітон, Ан. Пейдж).
ПАЛЯС: „Мадярська кров“.
ПАН: „Лідінька хоче розвестися“ й ревія.
ПАСАЖ: „У таємному провалі“, „Люди моря“.
ПРОМІНЬ: „Білі ночі“.
СТИЛЕВЕ: „Грішниця без вини“ і ревія „Грунт то політика“.
УТІХА: „Рішаюча ніч“ і ревія.
ХИМЕРА: „Остання парубоцька ніч“ (Лілі Даміта).

Закордонне радіо.

Четвер, 23. березня 1933.

Братислава (279.3) 12.30 Орхестра, 18.05 Говори Марто, **Брно** (341.7) 16.10 Концерт, 18.25 Пісні, 19.25 Нар. музика, 21.20 Пісні, рецитації, **Гельсінґфорс** (368.1) 19.30, 19.50 Пісні, **Білгород** (429.7) 19.30 Нар. пісні, **Відень** (518.1) 20.05 Концерт, **Будапешт** (550.5) 19.00 Гітари, 22.00 Циг. музика, **Харків** (937.5) 9.00 Музика, рецитації, 10.30 Радіокомпозиція, 13.50, 15.10, 18.30, 19.00 Концерт, **Москва** (1000) 17.25 „Дочка пані Анго“ оп. Лекока (Досв. 720 м.), **Париж** (1724.1) 13.25 Концерт, 14.05 Скрипка, 14.45 Оперетова музика.

Пятниця, 24. березня 1933.

Кеніґсберг (217.1) 18.30 Італійські й рос. арії (Гагарін), **Мілано** (331.4) 21.00 Концерт, **Ляйпціг** (389.6) 19.30 Трубна орхестра, **Білгород** (429.7) 19.00 Пісні, **Рим** (441.2) 16.00 Спів, 20.45, 22.00 Концерт, **Прага** (488.6) 20.05 Концерт, **Відень** (518.1) 16.45 Нова австр. музика, **Будапешт** (550.5) 12.05 Концерт, 19.30 Опера, **Харків** (937.5) 9.00, 15.10, 22.30 Концерт, 13.50 Літ.-муз. традиція, 17.30 Трансм. з „Театру опери й балету“, **Москва** (1000) 10.00 „Севільський цирульник“ оп. Россіні (Досв. 720 м.), 17.25 „Богема“ оп. Пучіні (Досв. 720 м.)

Львівське радіо.

Четвер, 23. березня 1933.

12.10, 15.30, 16.15 Грамофон, 12.35 Шк. концерт, 16.00 „Волга впадає до Каспійського Моря“ відчит, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 „Відкіля взялася математична кабалістика“ 17.00 Спів, Льоре Корне, 17.40 Відчит, 18.00 Для матуристів: „Історія“, 18.25 Легка й танк. музика, 19.00 Літературний фейлетон, 19.15 Всячина, 19.45 Обговорення концерту з Відня, 20.05, 21.15 Симф. концерт із Відня, 21.00 Спорт.

Пятниця, 24. березня 1933.

12.10, 15.50 Грамофон, 15.35 Для дітей: „Про короля, що не додержав слова“, 16.20 Для матуристів: „Історія“, 18.00 Польська література, 16.40 „Методика прогульок для пізнання краю“, 17.00 Концерт, 18.25 Легка й танк. музика, 19.00 „Ред. помилки“ фейл. Раортз, 19.15 Всячина, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На Рідну Школу зложив д-р М. Старух з Ліска 10 зол. як неприйнятий гонорар від о. А. Стеранки; п. Гр. Бобяк, Дембіца 5 зол., Повітова Рада в Рудках 55 зол. Щиру подяку складає **Головна Управа.**

На „Т-во Прихильників Освіти“ зложили: п. Гр. Бобяк, Дембіца 2 зол., Повітова Рада в Рудках 70 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГЛУХОТА, шум, витік з ух лікувальні. Домагайтеся безплатної повчаючої брошури. Адреса: **Eufonja, Liszki.**

ПОЧАТКУЮЧА практикантка шукає заняття в бюровім підприємстві, першорядна сила. Ласкаві зголошення до „Діла“ під „Практикантка“. 1606 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АР-КА

Львів, Хорушина 11 а. Першорядна вирібня обуви поручає готову, виконує замовлення, англійські чоботи, сальонову і спортову обуву. (Провінція відворотною почтою). 1519 6—10

Світова фабрика дієтетичних і відживчих виробів

Heudebert

S. A. Paris поручає

ДЛЯ ДІЯБЕТИКІВ ґлютинові хлібці і сухарки, макарон і клюски, які мають дуже мало вуглеводнів.

ДЛЯ ХОРИХ НА СЕРЦЕ І НИРКИ Сіль без содового хльорку, хлібці без азоту і соли.

ДЛЯ ТЯЖКО ХОРИХ НА ШЛУНОК І КИШКИ Сухарки і хлібці.

Продажа в аптиках.

Заступництво на Львів і Східню Галичину: ЛІПСЬКИЙ, Львів, вул. Жулінського 14.

До винайму

ВІД 1. КВІТНЯ 1933:

4 КІМНАТИ І КУХНЯ
3 КІМНАТИ І КУХНЯ
2 КІМНАТИ І КУХНЯ
1 КІМНАТА І КУХНЯ

повний комфорт, за місячним комірним без посередництва. Зголошення: Михайло Галібей, Львів, Петра Скарги ч. 5, тел. 61-65. Також на продаж ціла або частина нової 3-поверхової, з повним комфортом і вільним мешканням камениця у Львові.

Найдешевші книжки!

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

УПРАВА

Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер“ у Львові

повідомляє, що

XXXIX. Звичайні Загальні Збори

відбудуться в четвер дня 27. квітня 1933. о год. 10-ій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу XXXVIII. Загальних Зборів з дня 26. квітня 1932 р.
3) Реферат Д-ра Костя Левицького на тему: „Сорок літ діяльности „Дністра“.
4) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XL. адмін. рік (1932):
   а) Відділу обезпечень від огню,
   б) Відділу обезпечень від кредежі з вломом.
5) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на затвердження білянсу і рахунку зисків і страт та на уділення абсолюторії Управі за XL. адмін. рік (1932).
6) Внесення Надзірної Ради в справі:
   а) ужиття надвишки Відділу обезпечень від крадежі з вломом,
   б) в справі зміни §§ 3, 32 уст. 2. статуту і арт. 30 Загальних услівій обезпечення від крадежі з вломом, як також вставлення нового § 118 статуту відповідно до нижче поданого змісту.
7) Вибори:
   а) 12 членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 статута),
   б) 3 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 35 стат.).
8) Означення винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32 т. 5 стат.).
9) Інтерпеляції членів.

До повищого порядку нарад може 1/5 частина представників зголосити додаткові справи, які мали би бути поміщені на деннім порядку нарад, одначе таке домагання щодо поміщення окремих справ на порядку дня треба зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед речинцем Загальних Зборів.

Проектовані зміни статуту:

§ 3., який звучить тепер: „Територіяльний круг ділання Товариства простягається на воєвідства: Львівське, Краківське, Тернопільське, Станиславівське і тешинську часть воєвідства Шлеського.

Дальше поширення територіяльного круга ділання Товариства в краю, як рівнож поширення безпосередньої діяльности на закордон вимагає дозволу Державної Надзірної Влади“.

має бути змінений так:

„Територіяльний круг ділання Товариства розтягається на цілу державу.

Товариство може відчиняти в краю відділи (Філії і Репрезентації) та агентури в ціли ведення одного, деяких або всіх означених в § 1. відділів обезпечень.

Поширення безпосередньої обезпеченевої діяльности на закордон вимагає дозволу Державної Надзірної Влади“.

§ 32. уст. 2., який звучить тепер: „Звичайні Загальні Збори повинні відбуватися кожного року протягом 4-ох місяців після упливу оборотового року для:“

має бути змінений як слідує:

„Звичайні Загальні Збори повинні відбуватися кожного року протягом 5-ох місяців після упливу оборотового року для:“

По § 117. слідувати має напис: „Судова приналежність. Зміна місця замешкання.“, а відтак вставлений новий

§ 118. 1) Наскільки з якихнебудь законних причин спори проти Товариства не могли би бути остаточно вирішені мировим судом по думці §§ 107 і 113—117 статута, в такім випадку підлягають вони компетенції суду в місці виставлення поліси. Незалежно від повищої загальної приналежности суду до вирішування справ, винесених проти Товариства з титулу договору обезпечення, заключеного через агента, приналежний буде суд, в якого окрузі цей агент в часі заключення договору мав своє місце замешкання або осідок.

2) Всякі скарги проти обезпечаючого, що випливають з відношення обезпечення, підлягають вирішенню суду, котрий є його загальним судом. Ці скарги можна вносити також до річево приналежного суду в осідку суду окружного, в якого окрузі знаходиться мешкання обезпечаючого або також у випадках, коли обезпечення заключено в обсягу підприємства промислового, торговельного або рільничого до суду, в якого окрузі лежить це підприємство промислове, торговельне або земельний маєток.

3) Коли обезпечаючий змінив мешкання, але не повідомив Товариство про цю зміну, всіляка поручена кореспонденція і судові візвання, висилані під адресою останнього відомого Товариству мешкання, будуть уважатися як правно доручені.

В арт. 30. Загальних услівій обезпечення від крадежі з вломом при кінці уст. 1. має бути вставлений слідуючий додаток:

„Незалежно від повищої загальної приналежности суду, до вирішування справ, винесених проти Товариства з титулу договору обезпечення, заключеного через агента, приналежний буде суд, в якого окрузі цей агент в часі заключення договору мав своє місце замешкання або осідок“.

XXXV. Звичайні Загальні Збори

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“

Товариства з обмеженою порукою у Львові,

відбудуться в четвер, дня 27. квітня 1932. в год. 4-ій пополудні в салі Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXIV. Звичайних Загальних Зборів з дня 26 квітня 1932.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXVII. адмін. рік (1932).
3) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії.
4) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення абсолюторії Управі Товариства за XXXVII. адмін. рік (1932).
5) Внесення Надзірної Ради:
   а) в справі розділу надвишки за 1932 р. в квоті зол. 31.108.48,
   б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членові,
   в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Товариства,
   г) в справі зміни §§ 2, 6, 7, 9, 14, 15, 17, 18, 24, 25, 27, 28, 31 і 32 статута.
6) Інтерпеляції членів.

Якби в означеній вище годині не явилося щонайменше 40 членів, управнених до голосування, відбудуться Загальні Збори того самого дня в тій самій салі в год. 5-ій пополудні, які будуть рішати без огляду на число присутніх членів.

РОМАН СОСНОВСЬКИЙ
предсідник.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоги „ 0·40
1 „ „ в тексті і новинках „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 380·—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 200·—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик

Видає Видавнича Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10